

*Als titulars, directors
i representants dels professors,
pares i mares d'alumnes, alumnes
i personal d'administració i serveis
de les escoles cristianes de Catalunya
que assumeixen la responsabilitat
de donar vida als consells escolars
dels centres respectius.*

CONTINGUT

PRESENTACIÓ	5
Primera part	
NATURALES A DEL CONSELL ESCOLAR	6
1. Quines lleis en parlen, dels consells escolars dels centres Docents sostinguts amb fons públics?.....	7
2. Hi ha alguna relació entre el consell escolar i la comunitat educativa?	8
3. Què vol dir que el consell escolar és un «òrgan de participació col·legiat»?.....	9
4. Els consells escolars dels centres docents sostinguts amb fons públics, han de ser tots iguals?	10
5. Quin és l'àmbit d'actuació del consell escolar d'un centre privat concertat?	11
6. Quina relació té el consell escolar amb els òrgans de govern de l'escola?	12
7. Paga la pena de participar en el consell escolar d'un centre privat concertat?.....	13
Segona part	
COMPOSICIÓ I RENOVACIÓ DEL CONSELL ESCOLAR	14
8. Quina és la composició del consell escolar d'un centre privat concertat?	15
9. De quins sectors de la comunitat educativa provenen els membres del consell escolar?	16
10. Com es renoven els membres del consell escolar del centre privat concertat?	17
11. Quins membres del consell escolar cal renovar cada dos anys?	18
12. Qui és responsable de la constitució i la renovació del consell escolar d'un centre privat concertat?	19
13. Qui representa la institució titular del centre en el consell escolar?.....	20
14. Qui elegeix els professors que han de formar part del consell escolar?	21
15. Com s'elegeixen els pares d'alumnes que han de participar en el consell escolar? ..	22
16. A quins sectors de l'escola representen els alumnes del consell escolar?.....	23
17. Com s'elegeix el representant del personal d'administració i serveis?	24

Tercera part

COMPETÈNCIES DEL CONSELL ESCOLAR.....	25
18. Com participa el consell escolar en la designació del director del centre?.....	26
19. De quina manera intervé el consell escolar en la selecció de nous professors?	27
20. Realitza el consell escolar alguna funció en el procés d'admissió d'alumnes?	28
21. Quin grau d'intervenció té el consell escolar en la gestió econòmica de l'escola? ...	29
22. Com intervé el consell escolar en l'aplicació del model educatiu propi del centre?	30
23. Com el consell escolar pot ajudar l'escola a obrir-se a l'entorn social i cultural?.....	31
24. Com intervé el consell escolar en l'aprovació del reglament de règim interior?	32
25. Quina intervenció correspon al consell escolar en l'àmbit de la convivència, la igualtat i la resolució de conflictes?	33
26. Com podrà el consell escolar supervisar la marxa general del centre privat concertat?	34

Quarta part

FUNCIONAMENT DEL CONSELL ESCOLAR	35
27. Qui programa, convoca i presideix les reunions del consell escolar en un centre privat concertat?.....	36
28. Quins són els criteris de funcionament del consell escolar?	37
29. Quina informació cal donar sobre les reunions del consell escolar?	38
CONCLUSIÓ.....	40

PRESENTACIÓ

Dels consells escolars, se'n va començar a parlar als anys vuitanta, quan calia donar forma a la participació dels professors, pares i alumnes en el control i la gestió dels centres docents sostinguts amb fons públics, d'acord amb el que preveu l'article 27 de la Constitució de 1978.

Aleshores, la *Llei Orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació (LODE)*, va establir la composició i les funcions dels consells escolars dels centres. A partir d'aquell moment, diverses lleis orgàniques relatives a l'educació han modificat la regulació d'aquest òrgan dels centres escolars sostinguts amb fons públics. Recordem, per exemple, que els alumnes presents en el consell han estat, successivament, alumnes de la segona etapa d'EGB, després alumnes de l'ESO (amb algunes funcions restringides), després alumnes del segon cicle de l'ESO i, ara, alumnes de l'ESO sense cap restricció en les seves funcions. Aquest fet és un bon exemple de les contínues modificacions en la regulació orgànica del consell escolar (i de l'educació).

La darrera d'aquestes lleis ha estat la *Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, (LOMCE)*, que ha modificat la composició i les funcions del consell escolars dels centres privats concertats. Resulta difícil decidir si abans era un òrgan de govern i ara de participació, ja que aquesta qualificació depèn de les diverses i variades funcions que se li atorguen. El que sí es pot afirmar és que ara el consell té unes funcions més participatives.

La recent renovació dels membres dels consells escolars ha comportat la renovació dels diferents sectors de la comunitat educativa. A més, l'aplicació de la nova llei orgànica ha suposat que el representant de l'Ajuntament ja no formi part del consell. Aquesta modificació de la composició, plenament vigent des de l'entrada en vigor de la llei, no necessita ser desenvolupada i, per tant, ja és d'aplicació.

Per tots aquest motius, hem considerat oportú d'actualitzar i simplificar el contingut de la present publicació, que pretén donar resposta a les preguntes que es poden formular aquells nous membres del consell escolar que han volgut assumir el compromís de participar en la gestió de l'escola mitjançant a través dels consells escolars.

Naturalment, i per descomptat, moltes gràcies per la seva implicació!

FUNDACIÓ ESCOLA CRISTIANA DE CATALUNYA
Octubre de 2014

**Una mica d'història:
de l'any 1978 al 2014**

**Diversos canvis en la
regulació del consell
escolar**

**La darrera modifi-
cació, la LOMCE**

Primera part

NATURALESA
DEL CONSELL ESCOLAR

1

Quines lleis en parlen, dels consells escolars dels centres docents sostinguts amb fons públics?

La Constitució Espanyola conté un article, el 27, que proclama els principals drets i llibertats referents a educació escolar. Un dels apartats d'aquest article afirma el següent: "Els professors, els pares i, en el seu cas, els alumnes intervindran en el control i la gestió de tots els centres sostinguts per l'Administració amb fons públics, en la forma que la llei estableixi" (27.7).

En el marc del desplegament de la Constitució, l'any 1985 les Corts espanyoles aprovaren la *Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'Educació (LODE)*, que va establir que la participació de la comunitat educativa en tots els centres docents sostinguts amb fons públics havia de tenir lloc a través del consell escolar respectiu.

A més, cal recordar que el Tribunal Constitucional va declarar la nul·litat de dos preceptes del projecte de LODE aprovat per les Corts, i va explicar com els consells escolars havien d'exercir les seves funcions en els centres privats concertats per tal de garantir l'exercici dels drets i llibertats constitucionals referents a l'educació (STC 77/1985). Per tant, a l'hora d'interpretar tot allò que les lleis estableixen en relació al consell escolar dels centres privats concertats és convenient tenir a prop el text d'aquesta sentència del Tribunal Constitucional.

D'altra banda, la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (LEC) de l'àmbit de Catalunya, estableix aspectes del consell en termes anàlegs al marc orgànic. Cal subratllar que si la LODE i la LEC fossin contradictòries, s'imposaria la norma de rang superior, que és la LODE.

La LODE ha estat objecte de modificacions al llarg dels anys, la darrera recentment amb la publicació de la *Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, (LOMCE)*, que ha modificat la composició i les funcions dels consells escolars dels centres privats concertats.

En canvi, la LOE és la llei orgànica que regula els òrgans de govern i de participació dels centres docents públics.

Cal tenir en compte aquesta situació, atès que els centres privats i els centres públics no tenen la mateixa naturalesa jurídica, la qual cosa comporta diferències notables en el règim de govern dels diferents tipus de centres escolars i en els òrgans de participació de la comunitat educativa.

La primera llei que ha regulat els consells escolars dels centres docents sostinguts amb fons públics és la LODE (1985)

La LEC també regula aspectes del consell en termes anàlegs

Dues lleis diferents regulen els consells escolars sostinguts amb fons públics

2

Hi ha alguna relació entre el consell escolar i la comunitat educativa?

Una bona escola ha d'esdevenir una comunitat educativa en la qual els diferents sectors que en formen part assumeixen el paper que els correspon.

L'expressió *comunitat educativa* ha tingut un bon acolliment en el llenguatge escolar i pedagògic, i avui dia s'empra amb tota normalitat. Però seria un greu error creure que *escola* i *comunitat educativa* signifiquen exactament el mateix. En el fons, l'expressió *comunitat educativa* denota una determinada manera de concebre l'acció i la vida de l'escola.

Podem parlar de comunitat quan posem en comú i compartim pensaments, sentiments, intencions -tot el que sabem i podem- al servei dels altres. Formem comunitat quan ningú no mira únicament per a si mateix ni és preocupat només d'ell i de les seves coses, sinó que tot és comú i existeix per al bé dels altres. A l'escola, tots podem aprendre de tots, i l'acció educativa escolar també pot ser una acció compartida, ja que tots podem donar i tots podem rebre.

Aquest, i cap altre, és el sentit de la participació a l'escola. No ens hem d'enganyar: els aspectes tècnics i formals no acrediten la qualitat de la participació. Menys encara, la multiplicació d'òrgans col·legiats i de reunions. La participació tindrà categoria i valdrà la pena quan sigui capaç de convertir una escola en una comunitat educativa.

Doncs bé, el consell escolar hauria de ser una expressió de la vida de la comunitat educativa, i no només el resultat de l'aplicació d'una llei com la LODE, per bona que sigui.

És cert que el *consell escolar* ha estat imposat a tots els centres docents sostinguts amb fons públics, i que han estat unes lleis orgàniques les que n'han establert la composició i les funcions més importants. Però una escola podria tenir un consell escolar perfectament «legal» i, alhora, no tenir res a veure amb una comunitat educativa.

Podem parlar de comunitat educativa quan posem en comú i compartim pensaments, sentiments, intencions, tot el que sabem i podem, al servei dels altres

La participació a través del consell escolar valdrà la pena quan ajudi a construir, dia rere dia, la comunitat educativa

3

Què vol dir que el consell escolar és un «òrgan de participació col·legiat»?

En els centres escolars d'iniciativa social o privada hi ha dos tipus d'òrgans de govern i de participació: els unipersonals, com és ara el titular i el director del centre, i els col·legiats, que estan formats per persones diverses.

Els òrgans col·legiats exerceixen les competències que els han estat confiades mitjançant la realització de reunions, que es desenvolupen d'acord amb unes normes de funcionament prèviament establertes en el reglament de règim interior.

Conforme a la proposta del reglament de règim interior, els centres docents tenen almenys tres òrgans col·legiats: el consell escolar, el claustre de professors i l'equip directiu.

El claustre de professors està format només per professors i exerceix funcions referides exclusivament al camp de l'acció pedagògica i didàctica.

Es dona per fet que tots els membres del claustre són competents en aquest camp i poden aportar la seva opinió sobre els temes que siguin sotmesos a la seva consideració.

L'equip directiu està format per persones que tenen responsabilitats específiques en camps d'acció ben definits de la vida de l'escola en l'àmbit de la direcció, i que es reuneixen amb freqüència per realitzar un autèntic *treball d'equip*.

L'intercanvi d'informació i el debat sobre les tasques respectives i l'estudi de temes d'interès comú amb vista a actuar de mutu acord i complementar-se en l'acció, ocupen la major part de les reunions dels membres de l'equip directiu de l'escola.

El consell escolar està format per persones molt diferents i amb una capacitació també molt diversa, i els temes de què ha de ser objecte la seva atenció són també molt diferents.

Això fa que les normes de funcionament del consell escolar tinguin unes característiques pròpies, adequades a la seva composició i a les funcions que ha d'exercir.

A les escoles privades concertades, hi ha almenys tres òrgans col·legiats: el claustre de professors, l'equip directiu, i el consell escolar

El claustre de professors

L'equip directiu de l'escola

El consell escolar és el màxim òrgan de participació de la comunitat educativa

4 3

Què vol dir que el consell escolar Els consells escolars dels centres docents és un «òrgan de participació col·legiat»? sostinguts amb fons públics, han de ser tots iguals?

En les respostes a les preguntes anteriors, ja hem donat a entendre que hi ha diferents tipus de consells escolars, però no hem analitzat les raons que ho justifiquen. Ho fem ara.

En primer lloc, cal distingir clarament entre els centres docents públics i els centres privats que han accedit al règim de concerts amb l'Administració educativa. El fet que tots dos tipus de centres siguin sostinguts amb fons públics no els fa iguals, sinó que mantenen diferències notables en aspectes bàsics. Una afecta, precisament, el consell escolar.

En efecte, tots els centres sostinguts amb fons públics han de tenir un consell escolar, però els de les escoles públiques seran diferents dels de les escoles concertades -tant pel que fa a la composició com pel que fa a les funcions-, a causa de les diferències entre aquests dos tipus de centres per raó de la titularitat, pública o privada, que justifica que uns i altres tinguin una naturalesa jurídica diferent.

A part d'aquesta diferència fonamental -centres de titularitat pública o de titularitat privada-, la LOE preveu que les Administracions educatives concretin el funcionament dels consells escolars dels centres públics (LOE, 126 i 127), i que els titulars de les escoles concertades facin quelcom semblant en relació amb els consells escolars d'aquests centres (LODE, 54, 56, 57). Això, els titulars dels centres privats poden fer-ho en els respectius *reglaments de règim interior*.

Deixant de banda la composició i les competències dels consells escolars dels centres de titularitat pública, a partir d'ara ens referirem exclusivament als consells escolars dels centres privats que han accedit al règim de concerts educatius amb vista a la prestació del *servei públic de l'educació* i com a garantia del dret de tothom a l'educació i de la llibertat d'elecció de centre per part dels pares (LOE, 84 i 108).

No, els consells escolars no han de tenir ni la mateixa composició ni les mateixes atribucions

L'administració educativa pot completar les funcions dels consells escolars dels centres públics, però no dels privats

A partir d'ara, només ens referirem als consells escolars dels centres concertats

5

Quin és l'àmbit d'actuació del consell escolar d'un centre privat concertat?

La llei que estableix la constitució dels consells escolars dels centres privats (LODE) només es refereix als *centres concertats*, és a dir, a les etapes educatives finançades amb fons públics. Per tant, si apliquéssim la llei de manera estricta, els membres del consell escolar haurien de procedir només d'aquestes etapes, que a més constituïrien el seu únic àmbit d'actuació.

És a dir, en els centres integrats formats per etapes concertades i etapes no concertades, el consell escolar només representaria una part de la comunitat educativa i tindria un àmbit d'actuació limitat a una part de l'escola. En la pràctica, estariem parlant d'un consell escolar que només pretén complir la llei, sense cap afany de ser expressió de participació coresponsable dels diferents sectors que constitueixen la comunitat educativa.

Però les coses no han de ser necessàriament així. És més, considerem que no convé que siguin així. En efecte, l'àmbit d'actuació del consell escolar d'un centre integrat es pot estendre al conjunt de l'escola, incloses les etapes no concertades.

Pel que fa a la composició del consell, aquesta opció permetrà que els membres representin la totalitat de la comunitat educativa en la mesura que poden procedir de totes les etapes, tant si estan concertades o no ho estan.

Pel que fa a les funcions del consell escolar, sempre serà possible establir una distinció entre les que tenen caràcter preceptiu -referides només a les etapes concertades- i aquelles altres que, a criteri del titular del centre, el consell podrà exercir en el conjunt de l'escola.

La decisió relativa a l'ampliació del camp d'acció propi del consell escolar correspon al titular de l'escola, i haurà de quedar reflectida en el reglament de règim interior de cada centre, que farà les distincions oportunes amb respecte a tot allò que la llei estableix pel que fa a les funcions relatives als sectors de l'escola que ha accedit al règim de concerts.

El consell escolar només és obligatori en els centres que tenen una o més etapes concertades

Però l'àmbit d'actuació del consell escolar del centre integrat es pot estendre al conjunt de l'escola

5

6 Quin és l'àmbit d'actuació del consell escolar d'un centre privat concertat? Quina relació té el consell escolar amb els òrgans de govern de l'escola?

Per respondre correctament aquesta pregunta, ens cal conèixer el contingut actual dels preceptes de la LODE un cop incorporades les modificacions establertes per les lleis posteriors, incloses la LOE i la LOMCE, en relació al govern i la participació de la comunitat educativa en els centres privats concertats.

En primer lloc, cal recordar que l'òrgan de govern amb més responsabilitat en el conjunt de l'escola és el titular, que compta amb la col·laboració del director acadèmic. Són els dos òrgans de govern unipersonals, amb competències i àmbits d'actuació clarament diferenciats.

A més, hi ha almenys dos òrgans de participació col·legiats: el consell escolar i el claustre de professors (LODE, 54). Cal afegir-hi l'equip directiu, al qual la llei també atribueix unes competències ben definides. Fem-ne un ràpid repàs.

La LODE i la LOE es refereixen al titular del centre privat en diversos articles, i li reconeixen les atribucions derivades de l'exercici del dret a la direcció de l'escola. En concret, el titular és el responsable de constituir i de renovar el consell escolar i de nomenar el director, que n'és el president. Per a l'exercici de moltes de les atribucions que la llei assigna al consell escolar, aquest necessita la col·laboració del titular. Igualment, el titular necessita la col·laboració del consell escolar per a l'exercici d'algunes de les seves funcions.

La LODE dedica l'article 54.2 a descriure les competències del director del centre, i en el 59 estableix el procés de nomenament d'aquest òrgan de govern unipersonal.

El director és el responsable de dirigir i coordinar l'acció educativa en l'àmbit acadèmic per delegació del titular del centre. A més, el director és el president del consell escolar.

Per la seva banda, l'equip directiu i el claustre de professors intervenen directament en l'elaboració d'algunes de les propostes sobre les quals el consell escolar s'haurà de pronunciar.

El consell escolar necessita la col·laboració del titular, de l'equip directiu i del claustre de professors per poder exercir les seves funcions

La relació del titular amb el consell escolar

La relació del consell escolar amb el director, l'equip directiu i el claustre de professors

7

Val la pena participar en el consell escolar d'un centre privat concertat?

Les actituds dels membres de la comunitat educativa en relació a la participació en el consell escolar, tant si es tracta de mestres i professors com de pares i mares d'alumnes, alumnes o personal d'administració i serveis, poden ser molt diverses.

Les actituds poden ser molt diverses

En alguns membres de la comunitat educativa, la il·lusió per participar en la gestió de l'escola com a forma de servir a la comunitat educativa preval sobre qualsevol altre criteri.

Actitud il·lusionada i disponibilitat

A les escoles, sempre hi ha persones disposades a aquest tipus de col·laboració, encara que exigeix sacrifici i esperit de generositat. Si en algun cas aquestes persones no hi fossin, l'escola tindria un problema molt greu. Aquest fet podria denotar desinterès i despreocupació per allò que passa al centre, i no seria un bon símptoma.

En les comunitats educatives, també sol haver-hi persones a les quals agrada d'intervenir en algunes decisions o que se'ls permeti d'influir en qualsevol àmbit, sigui social, eclesial o polític.

Desig d'influir en la vida de l'escola i d'assumir compromisos cívics

També sol haver-hi professors o pares d'alumnes que desitgen d'intervenir en aspectes educatius, en l'organització del centre o en la gestió econòmica com a expressió del seu interès a col·laborar en la millora del conjunt de l'escola en la seva continuïtat i projecció vers el futur.

En el cas dels alumnes, la participació en el consell escolar pot esdevenir un mitjà de maduració personal i de creixement en el seu sentit de cooperació i responsabilitat.

La participació generosa d'uns i altres en el treball del consell escolar és un servei important a la comunitat educativa i una expressió de coresponsabilitat en la tasca de l'escola, i pot significar una aportació molt valuosa a la continuïtat i la millora constant.

Paga la pena donar-hi un cop de mà

Certament, val la pena donar-hi un cop de mà.

7

Val la pena participar en el consell escolar
d'un centre privat concertat?

Segona part

COMPOSICIÓ I RENOVACIÓ DEL CONSELL ESCOLAR

9

De quins sectors de la comunitat educativa provenen els membres del consell escolar? Quina és la composició del consell escolar d'un centre privat concertat?

Ja hem vist que, a l'escola privada concertada, hi ha dos òrgans de govern unipersonals: el titular i el director del centre.

Se sol donar el nom de *titular de l'escola* a la persona que representa la institució titular en el centre educatiu i, com a tal, és el responsable de constituir el consell escolar. Una altra facultat del titular de l'escola és la designació del professor o professora que ha de dirigir les activitats acadèmiques del centre. Rep el nom de *director o directora*.

Una de les atribucions del director és precisament la de presidir el consell escolar i el claustre de professors (LODE, 54).

Segons la LODE, els components del consell escolar són:

- El director del centre.
- Tres representants de la institució titular del centre.
- Quatre professores o professors elegits pel claustre.
- Quatre pares, mares o tutors, tres dels quals són elegits pels pares, mares i tutors que tinguin dret a vot, i un quart és designat per la junta de l'associació de pares més representativa.
- Dos alumnes elegits pels companys a partir del primer curs de l'educació secundària obligatòria.
- Un representant del personal d'administració i serveis.

En els centres d'educació especial, i també en aquells centres que tinguin aules especialitzades, el personal d'educació complementària també tindrà un representant en el consell escolar.

Els centres que imparteixen cicles de formació professional específica podran incorporar en el seu consell escolar un representant del món de l'empresa (LODE, 56.1).

Per tant, el consell escolar consta de no més 16 membres amb veu i vot que representen els diferents sectors de la comunitat educativa. El reglament de règim interior ha de preveure que els òrgans unipersonals puguin participar en les reunions quan s'hi hagin de tractar temes de la seva competència.

El consell escolar és presidit pel director del centre

Els membres del consell escolar són:
 - el director
 - 3 representants del titular
 - 4 professors
 - 4 pares d'alumnes
 - 2 alumnes
 - 1 membre del PAS

9

De quins sectors de la comunitat educativa provenen els membres del consell escolar?

A primera vista pot semblar que aquesta pregunta no té cap sentit. Que potser a la comunitat educativa hi ha sectors diferenciats pel que fa al consell escolar?

Però la pregunta té raó de ser, i més d'un se la planteja a l'hora de pensar en la constitució o la renovació dels consells escolars. De fet, té relació amb la pregunta referent als àmbits d'actuació del consell.

En efecte, és possible que en una escola es consideri oportú que el consell escolar limiti el seu àmbit d'actuació a les etapes en règim de concert. En aquest cas, és obvi que tant els professors com els pares dels alumnes i els mateixos alumnes que participen en el consell escolar haurien de representar exclusivament els companys de les etapes concertades.

Però no tothom pensa el mateix. En efecte, a moltes escoles el titular considera que el consell escolar ha de ser un òrgan de participació col·legiat que representi el conjunt de la comunitat educativa, sense excepcions. Si és així, l'àmbit d'actuació del consell s'hauria d'estendre a tota l'escola, encara que només hagués d'exercir algunes de les seves funcions en els sectors finançats amb fons públics.

En les escoles cristianes aquesta és la situació més freqüent, i és la que considerarem en els apartats següents.

Per tant, des del punt de vista de la procedència dels membres del consell escolar, hi ha dos tipus de centres docents:

- d'una banda, els centres que tenen un consell escolar representatiu del conjunt de la comunitat educativa, amb unes funcions que, oportunament diferenciades, es refereixen a tots els sectors de l'escola;

- de l'altra, els centres que tenen un consell que només exerceix les funcions que la llei estableix per a les etapes concertades i que està format exclusivament per membres directament vinculats a aquests sectors de la comunitat educativa.

El consell escolar podria limitar l'àmbit d'actuació a les etapes concertades

El consell escolar podria estendre l'àmbit d'actuació també a les etapes no concertades

9

De quins sectors de la comunitat educativa provenen els membres del consell escolar?

10
Com es renoven els membres del consell escolar del centre privat concertat?

L'article 56.3 de la LODE diu exactament el següent:

“El consell escolar del centre es renovarà per meitats cada dos anys, sense perjudici que siguin cobertes les vacants que es produeixin. Les Administracions educatives regularan el procediment de renovació parcial, que es realitzarà de forma equilibrada entre els diferents sectors de la comunitat educativa que l'integrin. Igualment, regularan el procediment transitori per a la primera renovació parcial, un cop constituït el consell escolar d'acord amb allò que aquesta Llei disposa”.

A Catalunya, el Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia de centres estableix el procediment per a la renovació dels consells escolars i ens hi referirem a la pregunta següent.

Havent de renovar cada dos anys alguns dels representants dels professors, dels pares i mares dels alumnes i dels alumnes convé que també s'elegeixin els suplents que puguin ocupar el seu lloc si s'esdevé una baixa (prevista o no) en els dos anys següents.

És interessant de tenir-ho present, sobretot, en el procés d'elecció dels representants dels professors i dels pares i mares d'alumnes.

El titular del centre pot establir la forma de preveure l'elecció dels suplents, i tenir en compte no solament tot allò que la LODE i les disposicions del Govern de la Generalitat estableixen al respecte, sinó també el reglament de règim interior propi de l'escola.

La FECC, mitjançant un model de Reglament de règim interior, ofereix als centres una manera d'establir membres suplents que coincideix bàsicament amb aquella que ofereix l'Administració: el substitut serà la següent persona no electa en nombre de vots en la darrera elecció; i la suplència serà fins al final del mandat de la persona a la qual substitueix. Aquest sistema, que de vegades pot ser enrevessat, és clar i permet determinar qui és el suplent (si n'hi ha).

Els membres dels consells escolars que són objecte d'elecció es renoven per meitats cada dos anys

Convé preveure l'elecció de suplents en el procés electoral que ha de tenir lloc cada dos anys

11

Quins membres del consell escolar cal renovar cada dos anys?

Un cop constituïts els consells escolars d'acord amb el procediment establert pel Govern de la Generalitat, ja sabem que cal renovar-los parcialment cada dos anys, en el darrer trimestre dels anys parells.

De totes maneres, no tots els membres dels actuals consells escolars estan en la mateixa situació pel que fa a la renovació. Vegem-ho:

- Director del centre. Com que presideix el consell escolar per raó del càrrec, serà renovat quan sigui rellevat en el càrrec de director.
- Representants del titular. Són designats lliurement pel titular del centre i podran continuar en el consell o ser rellevats a criteri del mateix titular.
- Representants dels professors. Cessaran els professors que ja han format part del consell escolar en els darrers quatre anys i caldrà substituir-los, si bé podran ser reelegits.
- Representants dels pares i mares d'alumnes. Com en el cas dels professors, caldrà elegir els substituïts dels que ja han format part del consell escolar en els darrers quatre anys.
- Representants dels alumnes. Cessarà l'alumne elegit fa quatre anys o el que hagi ocupat la plaça en aquest període de temps, i caldrà procedir a l'elecció d'un nou membre del consell.
- Representant del personal d'administració i serveis. Caldrà procedir a la renovació del representant actual, si va ser elegit quatre anys enrere, o bé si la plaça està vacant.

Quan s'escaigui, també caldrà elegir el representant del personal d'atenció educativa complementària en els centres o unitats d'educació especial.

En la pràctica, la renovació parcial dels membres del consell escolar es limita als representants que han estat elegits, no a aquells membres que ho són per raó del càrrec (director) i a aquells altres que són de lliure designació (representants del titular i de l'AMPA).

Cada dos anys cal renovar uns quants membres del consell escolar

La renovació es limita als membres elegits

11

Quins membres del consell escolar

cal renovar cada dos anys?

Qui és responsable de la constitució i la renovació del consell escolar d'un centre privat concertat?

La responsabilitat última de l'escola, a tots els efectes, recau en la persona física o jurídica que n'és titular i que garanteix el correcte funcionament i la qualitat de l'oferta educativa.

En conseqüència, tant l'organització i la direcció general de l'escola, com les relacions d'aquesta amb l'Administració educativa i amb la societat, són competència del titular del centre, que també és el responsable de constituir i renovar periòdicament el consell escolar.

A part d'això, el titular dels centres privats sostinguts amb fons públics ha signat un concert amb el Departament d'Ensenyament de la Generalitat i s'ha compromès a promoure el compliment de la legislació vigent pel que fa a la participació en el control i la gestió del centre per part de la comunitat educativa. Si no ho fes, incompliria una de les obligacions inherents al concert educatiu (LODE, 62).

Correspon al titular del centre la constitució del consell escolar i la renovació parcial cada dos anys

La renovació del consell escolar d'un centre privat requereix un procés de preparació que ha de contemplar els aspectes següents:

- Informació a tota la comunitat educativa per tal de motivar la participació activa en el procés electoral.
- Elaboració i publicació de les *normes de procediment* que regularan el procés electoral, el calendari d'aquest procés i la convocatòria de les eleccions, d'acord amb la normativa vigent.
- Elaboració i publicació de les llistes de persones que tenen veu activa i veu passiva en cadascun dels sectors i, si s'escau, dels criteris per a la confecció de candidatures.
- Comunicació a la junta de l'associació de pares d'alumnes per tal que designi el seu representant quan s'escaigui.
- Arribat el moment, constitució de les meses electorals, coordinació de les eleccions i proclamació dels resultats.

Preparació per a la renovació del consell escolar

El mateix titular de l'escola constituirà oficialment el nou consell escolar i en comunicarà la composició a l'Administració educativa en el termini establert.

13

Qui representa la institució titular del centre en el consell escolar?

La institució titular de l'escola té dos tipus de representants en el consell escolar:

- d'una banda, el director o la directora del centre, que és el professor o professora que la institució titular ha nomenat per al càrrec i que presideix el consell escolar, a part d'exercir d'altres funcions directives en l'àmbit acadèmic;
- i, de l'altra, tres persones més designades lliurement i que, per la seva preparació i disponibilitat, podran fer una aportació enriquidora al consell escolar.

Pel que fa a la presència i l'acció de la institució titular de l'escola en el govern del centre privat concertat, convé fer algunes consideracions:

- A l'escola privada concertada, una persona física representa la titularitat, i sol rebre el nom de *titular*. Les seves funcions estan descrites en el reglament de règim interior. A criteri de la institució titular, aquesta mateixa persona també pot assumir el càrrec de *director o directora* del centre, previ acord del consell escolar. En aquest cas, també li correspondria la presidència del consell.
- Sigui com sigui, els assumptes més importants que ha de tractar el consell escolar depenen directament del titular del centre, com per exemple el nomenament del mateix director, els criteris de selecció dels professors, el reglament de règim interior, l'aprovació del pressupost i de la rendició de comptes, etc. En tots aquests casos, el consell escolar actua sempre a proposta del titular del centre.
- El Tribunal Constitucional, en la sentència relativa a la LODE, ha explicat amb detall que el titular és l'últim responsable del centre concertat i ha de poder exercir "facultats decisòries en les matèries organitzatives essencials". Per aquest motiu, les competències del consell escolar són només les que la llei estableix taxativament i les previstes en el reglament de règim interior.

A part del director, la institució titular del centre designa tres persones que la representen en el consell escolar

L'acció del titular en una escola privada concertada

13

Qui representa la institució titular del centre en el consell escolar?

Qui elegix els professors

que han de formar part del consell escolar?

Quatre membres del consell escolar són representants dels mestres i professors del centre. Però hi ha algunes qüestions que hi estan relacionades i que demanen una breu reflexió. Per exemple:

- En quina etapa del centre privat han d'impartir docència aquests professors?
- És possible o convenient la presentació de candidatures en el moment de les eleccions per al consell escolar?

Per poder respondre a la primera qüestió, caldrà saber quin és l'àmbit d'actuació del consell escolar, segons les consideracions plantejades a la pregunta 5.

Si l'àmbit d'actuació del consell escolar només són les etapes concertades, els professors membres del consell escolar hauran de ser elegits pels companys d'aquestes mateixes etapes. Per tant, en aquest cas, els professors dels sectors no concertats no serien ni electors ni elegibles en la renovació del consell escolar.

En canvi, si el consell representa el conjunt de la comunitat educativa i l'àmbit d'actuació és tota l'escola, aleshores tots els professors i professores que imparteixen docència a l'escola podran ser elegits per participar en el consell escolar.

En aquest segon cas el reglament de règim interior propi del centre haurà de dir quants professors de cadascun dels sectors de l'escola podran ser elegits i de quina manera, garantint una representació adequada.

La presentació de candidatures és lícita en tot procés electoral. Les *normes de procediment* d'aquest procés podran determinar la forma concreta de presentar-les.

En qualsevol cas, en la redacció d'aquestes normes el titular de l'escola farà bé de recordar el que ja s'ha explicat en relació a l'elecció dels eventuais suplents que puguin substituir els professors elegits si haguessin de causar baixa.

Els quatre professors del consell escolar seran elegits pels seus companys de claustre, segons l'àmbit d'actuació del consell

El reglament de règim interior del centre haurà de precisar tots aquests aspectes

15

Com s'elegeixen els pares d'alumnes que han de participar en el consell escolar?

Prèvia decisió relativa a l'àmbit d'actuació del consell escolar, tal com s'ha indicat en la resposta a la pregunta anterior, els pares i les mares dels alumnes que han de formar part d'aquest òrgan col·legiat són escollits de la forma següent:

- Tres pares o mares d'alumnes són elegits per votació directa i secreta. Tots els pares, mares o tutors dels alumnes de l'escola (o bé dels alumnes dels sectors concertats en el supòsit que l'àmbit d'actuació del consell es limités a aquests sectors) tenen veu activa i veu passiva en l'elecció.

- Un pare o una mare d'alumne és designat membre del consell escolar per la junta de l'associació de pares i mares d'alumnes.

Si a l'escola existís més d'una associació de pares i mares, la que intervindria en la designació del quart membre del consell escolar pel sector dels pares i mares d'alumnes seria l'associació més representativa.

Quan calgui procedir a la renovació dels membres del consell, caldrà recordar el que ja s'ha explicat quant al nombre de pares i mares que cal elegir per completar la representació d'aquest sector de la comunitat educativa en el consell escolar.

Com en el cas dels professors, abans de les eleccions el titular del centre haurà publicat el cens dels pares i mares d'alumnes amb dret a vot, les *normes de procediment* del procés electoral i, en concret, les orientacions oportunes per a la confecció de les candidatures.

És recomanable que, en totes les gestions relatives a l'elecció dels representants dels pares d'alumnes per al consell escolar, el titular mantingui relació estreta amb el president de l'associació de pares i mares d'alumnes de l'escola.

Dels quatre pares d'alumnes que formaran part del consell escolar, tres són elegits en votació directa. El quart és designat per la junta de l'associació més representativa

Les normes de procediment regulen el procés electoral

15

Com **16**legeixen els pares d'alumnes
que han de participar en el consell escolar?
A quins sectors representen els alumnes
que han de formar part del consell escolar?

En el consell escolar, només poden participar-hi amb veu i vot dos representants dels alumnes a partir del primer curs de l'etapa d'educació secundària obligatòria.

En el supòsit que es tractés d'un centre escolar amb les etapes d'educació secundària obligatòria i de batxillerat i amb cicles de formació professional específica, en les eleccions dels alumnes per al consell escolar tots els alumnes d'aquestes etapes i dels cicles de formació professional tindrien veu activa i veu passiva (o bé només dels sectors concertats si l'àmbit d'actuació del consell s'hi limités.)

Com s'ha indicat per a les eleccions dels representants dels professors i dels pares i mares d'alumnes, el titular del centre publicarà oportunament el cens dels alumnes que podran participar en el procés electoral i el nombre d'alumnes que caldrà elegir, les *normes de procediment* i les orientacions oportunes per a la confecció de candidatures.

Els alumnes membres del consell escolar tenen veu i vot en totes les reunions per a l'exercici de les funcions preceptives d'aquest òrgan de participació referents a les etapes educatives en règim de concert (LODE, 58).

Respecte a la participació dels alumnes en el consell escolar, per a l'exercici d'altres funcions previstes en el reglament de règim interior propi del centre caldrà atènyer-se a allò que s'estableixi en aquest mateix reglament, que el consell escolar podrà haver aprovat a proposta del titular de l'escola.

En l'elecció dels representants dels alumnes poden participar-hi tots els alumnes a partir del primer curs d'educació secundària obligatòria

La participació dels alumnes en el consell escolar

17

Com s'elegeix el representant del personal d'administració i serveis?

Com ja s'ha indicat, en el consell escolar hi ha un representant de totes aquelles persones que presten serveis a l'escola al marge de la docència i que, per tant, no formen part del claustre de professors (LODE, 56.1).

Aquest representant del personal d'administració i serveis és elegit en votació directa i secreta.

Abans de procedir a les eleccions, el titular del centre haurà publicat la llista de persones que poden participar en el procés electoral amb veu activa i veu passiva.

En els centres específics d'educació especial, i en aquells que tinguin unitats especialitzades, també formarà part del consell escolar un representant del personal d'atenció educativa complementària (LODE, 56.1).

Com en el cas del personal d'administració i serveis, el titular del centre publicarà oportunament la relació de les persones que poden participar amb veu activa i veu passiva en les eleccions dels representants del sector d'educació especial.

En els centres privats concertats que imparteixen cicles de formació professional específica, el reglament de règim interior podrà preveure la participació en el consell escolar, amb veu però sense vot, d'un representant del món de l'empresa designat per les organitzacions empresarials (LODE, 56.1).

La decisió relativa a l'oportunitat de comptar amb aquest representant del món de l'empresa en el consell escolar correspondrà al titular del centre, que haurà de valorar l'enriquiment que comportarà per al conjunt de la comunitat educativa i per a la tasca que l'escola realitza en l'àmbit de la formació professional específica.

El personal d'administració i serveis tindrà un representant en el consell escolar

Centres d'educació especial

Centres de formació professional específica

Tercera part

COMPETÈNCIES DEL CONSELL ESCOLAR

18

Com participa el consell escolar en la designació del director del centre?

A part del titular del centre privat, que exerceix l'alta direcció en tots els àmbits de l'escola i n'és l'últim responsable davant la societat i els poders públics, el centre concertat té un director en el qual el titular delega funcions directives en l'àmbit acadèmic.

Doncs bé, el titular ha de comptar amb l'informe del consell escolar en la designació del professor o professora que haurà d'assumir el càrrec de director del centre. En el procés, seguirà allò que la Llei ha establert al respecte i les previsions del reglament de règim interior (LODE 54.2 i 59).

Un cop escollida la persona adequada segons les necessitats de l'escola, el titular el nomenarà, si bé prèviament haurà de demanar un informe al consell, que serà adoptat per majoria dels membres assistents.

El consell escolar, previ canvi d'impressions sobre el tema si s'escau, elaborarà aquest informe. Atès que el preceptiu informe del consell escolar és de tipus consultiu, ha desaparegut la possibilitat de desacord entre titular i consell i el procediment que s'havia establert per a aquest cas.

Sempre serà preferible que les consultes realitzades garanteixin un informe positiu del consell.

El director del centre del centre concertat

El procés de designació del director

19

De quina manera intervé el consell escolar en la selecció de nous professors?

Pel que fa a la intervenció del consell escolar en el procés de designació dels professors que han d'impartir docència en les etapes objecte de concert, la legislació vigent estableix el següent:

- El titular del centre, quan calgui incorporar un nou professor, ho farà conèixer de forma adient per tal que els possibles interessats puguin sol·licitar la plaça, és a dir, farà públic que el centre té una plaça vacant.

- El titular del centre proposarà a l'aprovació del consell els criteris de selecció que cregui oportuns segons les circumstàncies. En qualsevol cas, es tindran en compte el caràcter propi del centre i els principis de mèrit i capacitat. Aquests criteris de selecció de professors poden estar previstos en el reglament de règim interior, ja aprovat pel consell escolar.

- El titular, amb la col·laboració del director del centre, designarà el professor o professora que consideri més adequat tenint en compte els criteris de selecció acordats amb el consell escolar i formalitzarà el contracte de treball que correspongui en cada cas. Després, el titular en donarà informació al mateix consell escolar (LODE, 60).

Ha desaparegut l'exigència de que el Consell escolar es pronunciï respecte de l'acomiadament d'un professor.

20

Realitza el consell escolar alguna funció en el procés d'admissió d'alumnes?

En els centres públics, una de les atribucions del consell escolar és “decidir sobre l'admissió d'alumnes, amb subjecció a allò establert en aquesta Llei i en les disposicions que la desenvolupin” (LOE, 127,e).

En canvi, en les escoles privades concertades la responsabilitat de tot el procés d'admissió d'alumnes correspon al titular, que en tot cas haurà de tenir en compte el que estigui establert en la normativa vigent, sobretot quan no sigui possible d'admetre totes les sol·licituds presentades per manca de places suficients. En aquest cas, caldrà aplicar uns criteris de preferència que la normativa vigent ha establert amb detall.

En l'admissió d'alumnes en els centres sostinguts amb fons públics la legislació vigent prohibeix aplicar cap criteri que comporti discriminació per raons de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social (LOE, 84.2-3).

No obstant això, el consell escolar ha de ser degudament informat del desenvolupament del procés d'admissió d'alumnes, ja que ha de poder garantir que les normes que regulen aquest procés siguin respectades (LODE, 57,c).

Correspon al Govern de la Generalitat la regulació del procés d'admissió d'alumnes en els centres públics i en els centres privats concertats, tenint en compte les diferències existents entre aquests dos tipus de centres escolars.

En qualsevol cas, la LOE estableix que l'admissió d'un alumne en un centre públic o en un centre privat concertat suposa el coneixement i el respecte del corresponent projecte educatiu.

La mateixa Llei també estableix que l'admissió d'un alumne en un centre privat suposarà el respecte al seu caràcter propi, que el titular haurà posat en coneixement de totes les famílies interessades (LOE, 84.9 i 115.2).

L'admissió d'alumnes és competència del titular del centre, però el consell escolar ha de vetllar pel compliment del que estableix la legislació vigent

La regulació del procés d'admissió d'alumnes

24 23

Com pot ajudar el consell escolar pot ajudar l'escola en la cobriment dels objectius de l'educació?

Els consells escolars dels centres docents en poden afavorir no solament l'obertura a l'entorn social i cultural, sinó també l'establiment de relacions amb d'altres escoles properes.

La LODE preveu que aquest és precisament un dels camps d'acció del consell escolar del centre privat concertat, que, a més de docència dels continguts d'ensenyament establerts en els currículums preceptius, també ha de donar resposta a altres necessitats educatives de la zona on està inserit.

Aquest és el sentit de la funció que la Llei confia al consell escolar en afirmar que ha d'informar dels criteris sobre la participació del centre en activitats culturals, esportives i recreatives, i també en aquelles altres accions assistencials a les quals pogués prestar col·laboració (LODE, 57,j).

La legislació vigent també assigna al consell escolar la responsabilitat d'afavorir relacions de col·laboració amb altres centres de la zona, amb finalitats culturals i educatives (LODE, 57,k).

Una de les maneres d'exercir aquesta responsabilitat podrà ser donant suport al titular de l'escola quan hi hagi l'oportunitat d'aconseguir l'adscripció a un altre centre privat concertat amb vista a afavorir la continuïtat del projecte educatiu dels alumnes i l'exercici del dret preferent dels pares i mares d'escollir el tipus d'educació que desitgen per als fills.

Caldrà advertir, però, que el consell escolar no és un òrgan executiu, i que sempre actua a proposta dels òrgans de govern del centre, que seran els que hauran de dur a la pràctica les decisions que el consell escolar pugui adoptar.

El consell escolar ha d'afavorir la participació del centre en activitats culturals, esportives i recreatives

Establir relacions de col·laboració amb altres centres privats amb finalitats culturals i educatives

24 23

Com determina el consell escolar pot ajudar l'escola en la revisió del reglament de règim interior?

El reglament de règim interior de l'escola és el document que recull el conjunt de criteris i normes que en regulen el funcionament ordinari en tots els àmbits i seccions, i explicita i detalla aquells aspectes del caràcter propi del centre que incideixen en l'organització i la vida de la comunitat educativa.

En tractar-se d'una de les concrecions més importants del caràcter propi de l'escola i de l'exercici de la funció directiva, la responsabilitat de l'elaboració del reglament de règim interior correspon al titular del centre, que n'és l'últim responsable davant la societat i l'Administració educativa.

Com és natural, en la tasca d'elaboració del reglament de règim interior el titular comptarà amb la col·laboració de l'equip directiu del centre.

Un cop elaborat, el reglament de règim interior haurà de ser presentat al consell escolar pel titular del centre (LODE, 57.1) per tal que aquest elabori un informe. Cal notar que el consell només es podrà pronunciar sobre la proposta presentada i motivada pel titular del centre sense que pugui modificar-la (STC 77/1985, FJ27).

Quan convingui modificar algun aspecte del reglament de règim interior per tal d'acomodar-lo als canvis que hagin tingut lloc a l'escola, o per al compliment de les noves normes legals que afectin l'organització del centre privat concertat, el titular de l'escola prendrà novament la iniciativa per elaborar la proposta de modificació del reglament, que després sotmetrà a l'informe del consell escolar.

Cal notar que la intervenció del consell escolar es pot limitar només als aspectes referents a les etapes educatives que són objecte de concert (LODE, 25).

La responsabilitat de l'elaboració del reglament de règim interior correspon al titular del centre

El titular del centre sotmetrà al consell escolar la informació del reglament relatiu als sectors de l'escola sostinguts amb fons públics

26

Com podrà el consell escolar participar la marxa general del centre privat concertat?

Quina intervenció correspon al consell escolar en l'àmbit de la convivència, la igualtat i la resolució de conflictes

La LOE va incorporar unes modificacions importants en les atribucions que la LODE assignava al consell escolar del centre privat concertat en l'àmbit de la convivència, la igualtat entre homes i dones i la resolució pacífica de conflictes. Ens referim a aquestes dues competències del consell escolar:

– “Conèixer la resolució de conflictes disciplinaris i vetllar perquè s’atengui a la normativa vigent. Quan les mesures disciplinàries adoptades pel director corresponguin a conductes de l’alumnat que perjudiquin greument la convivència en el centre, el consell escolar, a instància de pares o tutors, podrà revisar la decisió adoptada i proposar, si fa al cas, les mesures oportunes”;

– “Proposar mesures i iniciatives que afavoreixin la convivència en el centre, la igualtat entre homes i dones, la igualtat en el tracte i la no discriminació per causes de naixement, raça, sexe, causes a les quals es refereix l’article 84.3 de la LOE, la resolució pacífica de conflictes i la prevenció de la violència de gènere.” (LODE, 57,d) i m).

Pel que fa a la primera d’aquestes dues atribucions, convé recordar que la mateixa Llei estableix que correspon al director “resoldre els assumptes de caràcter greu plantejats en el centre en matèria de disciplina d’alumnes” (LODE, 54.2,f).

Per tant, ara està establert que, “quan les mesures disciplinàries adoptades pel director corresponguin a conductes de l’alumnat que perjudiquin greument la convivència en el centre”, el consell escolar n’haurà de rebre la deguda informació per tal d’assegurar que, en el procés seguit, s’hagi complert la normativa vigent. Si, per instància de pares o tutors, convingués revisar la decisió adoptada, correspondria al consell escolar “proposar” al director que adoptés les “mesures oportunes”.

Pel que fa a la promoció de la igualtat efectiva entre homes i dones, la Llei ha establert que una persona designada pel mateix consell escolar “impulsi mesures educatives” que fomentin aquesta igualtat (LODE, 56.1).

Novetats incorporades per la LOE

La intervenció del consell escolar

26

Com podrà el consell escolar participar la marxa general del centre privat concertat?

El consell escolar ha de participar en la marxa general del centre en els aspectes administratius i docents com a representant del conjunt de la comunitat educativa (LODE, 57.m).

Per tant, en la programació de les reunions del consell escolar al llarg del curs el president tindrà cura de preparar la informació oportuna sobre el funcionament del centre en tots els aspectes, en particular d'aquells que, segons el reglament de règim interior, caiguin directament sota la responsabilitat del consell.

En la preparació d'aquesta informació, el director, com a president del consell escolar, haurà de comptar sobretot amb la col·laboració del titular del centre i dels altres membres de l'equip directiu.

La tasca de participar de la marxa general del centre per part del consell escolar comporta un coneixement prou evident del model educatiu propi de l'escola i l'assumpció cordial dels trets fonamentals que el defineixen, com també de la línia pedagògica global i estil de funcionament.

Per tant, l'exercici d'aquesta participació del consell escolar tindrà sempre com a punt de referència indispensable el caràcter propi del centre i els documents que se'n deriven, com ara el projecte educatiu i la programació general del centre, amb tots els plans d'actuació que inclouen i l'aplicació del reglament de règim interior.

De totes maneres, el titular del centre és el responsable últim de l'escola en tots els camps, davant el Departament d'Educació i els diferents sectors de la comunitat educativa. El consell escolar no pot substituir-lo en l'exercici d'aquesta funció (LODE, 62; STC 77/1985, FJ20).

El consell escolar participa en l'avaluació de la marxa general del centre en els aspectes administratius i docents

El marc en què actua el consell escolar

26

Com podrà el consell escolar participar la marxa general del centre privat concertat?

Quarta part

**FUNCIONAMENT
DEL CONSELL ESCOLAR**

27

Qui programa, convoca i presideix les reunions del consell escolar en un centre privat concertat?

El president del consell escolar és el director del centre, i és ell qui ha de programar, convocar i presidir les reunions i assegurar-ne el correcte funcionament.

En la pràctica, el director haurà de comptar amb l'acord del titular i de l'equip directiu de l'escola per a la preparació i la convocatòria de qualsevol reunió del consell, ja que l'exercici de les atribucions que aquest té encomanades requereixen la intervenció d'aquests òrgans de govern de l'escola.

D'altra banda, la iniciativa en el tractament d'alguns dels assumptes de la competència del consell correspon al titular de l'escola, com ara els relatius a qüestions econòmiques, nomenament o cessament de professors, reglament de règim interior, admissió d'alumnes, etc. Per això, el president del consell haurà d'atendre les propostes del titular abans de convocar la reunió del consell escolar.

El reglament de règim interior també haurà de precisar el nombre de membres del consell que han de participar-hi per tal que la reunió sigui vàlida, el procediment per a la designació del secretari d'actes de les reunions, els criteris per a la participació en les reunions d'altres persones quan els temes que el consell hagi d'estudiar ho requereixin, etc.

Si el consell escolar només hagués d'exercir les funcions establertes per la Llei, no caldria que celebrés gaires reunions. Però si ha de ser un òrgan de participació de la comunitat educativa en la gestió general de l'escola, les reunions han de tenir lloc amb una certa regularitat, i sempre que les circumstàncies ho reclamin o ho aconsellin, segons les qüestions que calgui tractar.

La convocatòria de les reunions del consell escolar correspon al president, és a dir, al director del centre

El reglament de règim interior regularà el funcionament de les reunions

27

Qui programa, convoca i presideix les reunions del consell escolar en un centre privat concertat?

Quins són els criteris de funcionament del consell escolar?

El consell escolar podrà realitzar un treball satisfactori si el president i tots els membres tenen en compte aquests criteris de funcionament:

a) Dedicar el temps que calgui a donar la informació necessària sobre el tema objecte d'estudi, de manera que tots els consellers puguin opinar amb coneixement de causa i no per notícies incompletes. En la mesura del possible, els membres del consell haurien de disposar d'informació escrita preparada per les persones directament responsables. Lògicament, ha de prevaldre pels als seus membres el deure de confidencialitat respecte de la informació aportada.

b) Afavorir el diàleg i l'intercanvi de criteris per tal que tothom pugui aportar l'opinió personal i la del sector que representa. El president del consell farà bé d'evitar que la conversa condueixi a introduir altres temes que no formen part de l'ordre del dia. Si s'escau, en prendrà nota per estudiar-los i incloure'ls en l'ordre del dia d'una altra reunió.

c) Procurar descobrir la relació de l'assumpte que s'està tractant amb la qualitat de l'educació i la construcció de la comunitat educativa. Aquests són dos temes bàsics que sempre seran d'interès per part de tots els consellers.

d) Crear un clima de cordialitat que s'alimenti de la comprensió i el respecte envers les diferents maneres de pensar. El consell escolar mai no serà l'àmbit adequat per a la confrontació entre persones o sectors de la comunitat educativa.

e) Conduir el diàleg i les aportacions de tots afavorint que la unanimitat de criteris en tot allò fonamental per a la vida de l'escola esdevingui evident i no hi hagi dificultat a aconseguir que les decisions s'adoptin per consens, sense recórrer a votacions si no és necessari.

f) Disposar d'informació actualitzada referent a les normes legals que calgui tenir en compte en el tractament de les qüestions plantejades per tal d'evitar l'adopció de decisions o criteris d'actuació que no resultessin correctes.

Podríem resumir els criteris de funcionament del consell escolar a sis:

- Màxima informació
- Diàleg i intercanvi d'opinions
- Visió global de la comunitat educativa
- Clima de cordialitat, comprensió i respecte
- Voluntat de consens en les decisions
- Informació relativa al marc legal vigent

29

Quina informació cal donar sobre les reunions del consell escolar?

En diverses respostes a preguntes anteriors, hem insistit que el consell escolar ha de ser un òrgan representatiu del conjunt de la comunitat educativa i que ha d'exercir les seves funcions com un servei a tota l'escola.

Si és així, seria inexplicable que els diferents sectors de la comunitat educativa no tinguessin coneixement regular i sistemàtic del treball realitzat pel consell escolar, ja que hem de donar per suposat que els assumptes sotmesos a la consideració del consell són d'interès per a tothom.

Per això, convindrà que el director del centre, com a president del consell escolar, faci públiques les convocatòries de les reunions que tinguin lloc al llarg del curs i que, un cop celebrada cada reunió, trameti la informació que s'escaigui al claustre de professors, a la junta de l'associació de mares i pares d'alumnes i al personal d'administració i serveis.

Els darrers anys, en alguna escola s'ha divulgat la impressió que el consell escolar no és res més que un òrgan col·legiat que cal constituir i que ha de funcionar perquè la llei ho estableix. Si fos així, no caldria donar-hi gaire importància ni prestar-hi gaire atenció. L'escola en podria prescindir sense cap trauma.

Els qui pensen d'aquesta manera potser no consideren el consell escolar com a òrgan representatiu d'una comunitat educativa que s'ha pres seriosament la qüestió de la participació coresponsable.

Doncs bé, la participació coresponsable suposa la creació d'un clima d'informació que afavoreixi el compromís per part de tots.

El president del consell escolar, ha d'informar la comunitat educativa sobre el treball que realitza l'òrgan col·legiat que la representa

La manca d'informació sobre el consell escolar podria conduir al desinterès pel funcionament del conjunt de l'escola

29

Quina informació cal donar sobre les reunions del consell escolar?

CONCLUSIÓ

Els qui hàgiu tingut la paciència de repassar les respostes a les 29 preguntes formulades sobre el consell escolar dels centres privats concertats, us haureu adonat que el que ens ha mogut a preparar-les és l'interès perquè aquest òrgan col·legiat sigui un instrument que ajudi a crear aquell clima de participació coresponsable que ha de ser habitual en tots els centres escolars.

Per això, en recollir i comentar allò que la legislació vigent estableix en relació a les competències del consell escolar, hem insistit en la conveniència d'assegurar la màxima col·laboració entre els diferents òrgans de govern i de participació de l'escola, entenent que tots persegueixen els mateixos objectius i que tots estan al servei de la comunitat educativa, cadascun d'ells mitjançant l'exercici de les funcions que li han estat encomanades.

Aquesta ha de ser una de les preocupacions del titular de l'escola en l'elaboració del reglament de règim interior: assegurar la deguda diferenciació de les funcions dels òrgans unipersonals de govern i dels òrgans col·legiats, i garantir la complementarietat entre tots ells.

Pel que fa al consell escolar, hem recordat en més d'una ocasió que el que interessa no és tant el compliment de la Llei com la consecució d'un nivell de participació que expressi clarament la coresponsabilitat del conjunt de la comunitat educativa en la vida de l'escola.

El consell escolar ha de ser un òrgan de participació que expressi la coresponsabilitat del conjunt de la comunitat educativa en la vida de l'escola

Els consells escolars tenen raó de ser com a instrument que facilita la participació de la comunitat educativa en el control i la gestió dels centres docents sostinguts amb fons públics. Alhora, són òrgans col·legiats que afavoreixen la coresponsabilitat i les relacions de complementarietat entre els diferents sectors de la mateixa comunitat educativa.

A través de la nostra participació en el consell escolar, el director o la directora del centre i els representants de la institució titular, dels professors, dels pares, dels alumnes i del personal d'administració i serveis podem dir, amb tota veritat, que «**fem ESCOLA**».

Les respostes a les **29 PREGUNTES** ajudaran a dissipar els dubtes que es poden plantejar pel que fa a la naturalesa, la composició, les competències, el procés de renovació i els criteris de funcionament dels consells escolars de les escoles privades concertades.